

Velja v Ljubljani in

po pošti:

celo leto . . . K 300—
pol leta . . . „ 180—
tretje leta . . . „ 90—
ta mesec . . . „ 30—

Za inozemstvo:

celo leto . . . K 480—
pol leta . . . „ 240—
tretje leta . . . „ 120—
ta mesec . . . „ 40—

JUGOSLAVIJA

Za Ameriko:

celoletno . . . 8 dolar.
polletno . . . 4 dolarje
šestletno . . . 2 dolara

Ljubljana knjižnica
Ljubljana
1. arm.
širok prostor
za večkratno uporabo

Uredništvo je v Ljubljani, Frančiškanska ulica šte. 6/1.
Telefon šte. 360. — Upravištvo je na Marijinem trgu
šte. 8. Telefon šte. 44.

Izhaja vsak dan zjutraj.
Posamezna številka velja 160 K.

Vprašanjem glede inseratov i. dr. se naj priloži na odgo-
vor dopisnica ali znamka. — Dopisi naj se frankirajo. —
Rokopisi se ne vračajo.

Otvoritev zavez. konference v Parizu.

Pariz, 24. jan. (Izvirno poročilo.) Medzavezniška konferenca je imela danes dopoldne svojo prvo sejo v ministrstvu za zunanje stvari. Od 10. januarja 1920 dalje — ta dan je bila retificirana versailleska mirovna pogodba — so se vodilni državni zavezniški države že večkrat sestali, da bi se domenili glede izvedbe te mirovne pogodbe, tako v Londonu, San Remu, Bruslju in Spaji in sicer na koncu novembra zopet v Londonu, toda že leto dni ni bilo v Parizu gostankov medzaveznških državnikov. — Ob 10.15 je dospel minister Louchet, ob pol 11 so sledili lord Curzon, francoski in angleški vojni minister, nato angleški ministrski predsednik Lloyd George in italijanski zunanji minister grof Storza ter strokovni izvedenci. Vse te osebe so takoj stopile v posvetovalno dvorano, dočim so se francoski premier Brind, Lloyd George in grof Storza sestali pred sejo k daljšemu pomenku.

Kakor se zdi, je bil razgovor vseh treh vodilnih državnikov zelo pristran. V vseh vprašanjih, ki pridejo na razgovor, so se Brind, Lloyd George in Storza sporazumeli že naprej. Povdarjali so vsi, da morajo imeti vsi sklepi in vse odredbe samo en cilj: otvoritev in ohranitev svetovnega mira.

Sejo je otvoril par minut pred poldnem

francoski ministrski predsednik Brind, ki je tudi predsedoval. Na razpravo je prišlo najprej vprašanje o razorožitvi Nemčije. Vojaški izvedenci so povdarjali potrebo, da se stavi Nemčiji kolikor mogoče kratek termin, da izvede razorožitvena deločila verzajske pogodbe, modificirane po dogovoru v Spaji.

Pariz, 24. jan. (Izvirno poročilo.) Na današnji opoldanski seji medzaveznške konference je maršal Foch pojasnjeval ugotovitve medzaveznške komisije in naglašal, da Nemčija ni izpolnila svojih obvez glede razorožitve in da je vedno kazalo zavladavalo taktiko. — General Nollet je na podlagi številnih dokazov, da Nemčija še vedno ni popolnoma zadostila svojim obvezam in da se trudi, odtegniti se jim.

LDU Beograd, 24. jan. Iz Pariza javljajo: Grof Storza bo o dogodkih na Reki referiral na sestanku ministrskih predsednikov v Parizu. Grof Storza bo v Parizu izjavil, da stremi Italija po tem, da vzpostavi z Jugoslavijo čim najpristranejšo odnosa.

LDU Pariz, 24. jan. Jutrišnji listi se bavijo z vprašanji, ki so na dnevnem redu posvetovalni vrhovnega sveta, zlasti pa z vprašanjem avstrijskega finančnega položaja. Naglašajo se potreba, da se reši ta pretež problem.

Poslovniški odbor končal svoje delo. Seja konstituante danes.

Beograd, 24. jan. (Izvirno poročilo.) Odbor za revizijo poslovnika je imel danes popoldne ob 3. svojo zadnjo sejo, na kateri je odobril in podpisal zapisnik zadnje seje s končno redakcijo izpremenjenih točk poslovnika.

Poročilo odbora za revizijo poslovnika pride na dnevni red jutrišnje seje ustavotvorne skupščine. Seja bi se morala vršiti že danes, pa je bila v zadnjem hipu odločena, da država tiskarna ni našla odbora poslovnika.

Jutrišnja seja je sklicana za 16. uro. Opozicija je bila zahtevala, naj se o poročilu poslovnika odbora vodi podrobna

debatna tudi v plenumu parlamenta. Obveščalo pa je mnenje večinskih strank, naj se glasuje o poročilu brez debate. Vendar ta sklep še ni definitivno in je mogoče, da bo vendar pripisana tudi debata.

LDU Beograd, 24. jan. Jutri se sestane konstituenta k svoji šestji seji, ki se bo pričela ob šestnajstih. Poročilo odbora za revizijo poslovnika se sprejme z enostavnim glasovanjem. Za nastopno sejo bo predložil dr. Ribar nastopni dnevni red: 1. Poročilo verifikacijskega odbora, 2. Poročilo odbora za revizijo poslovnika, 3. Vložitev ustavnega odbora.

Določitev finančnega ministra. Prof. Komanudi edini kandidat.

Beograd, 24. jan. (Izvirno poročilo.) Vojta Marinković je na ponovno vprašanje izjavil na večerajšnji seji demokratskega kluba, da ne more sprejeti finančnega ministristva, ker subotička korupcijska afera še vedno ni rešena. Ker sta tudi dr. Veljković in prof. Komanudi odklonila, je sklenil demokratski klub pospešiti preiskavo o subotički aferi, med tem pa naprositi notranjega ministra dr. Draškovića, naj vodi še naprej tudi posle fin. min. Drašković pa je prošnjo zavrnil, ker je z lastnimi posli preobremenjen in ga vodstvo 2 tako važnih resortov, kakor sta ravno notranji in finančni, tako ovira, da ne more obvladati dela.

Demokratski klub se je obrnil zato, da enkrat na Veljkovića in Komanudi s pozivom, naj sprejme eden od njih finančni portfelj. Veljković je vztrajal na svoji energični odklonitvi, prof. Komanudi pa se je naposled vlad izposojnega pritiska vdal in izjavil, da sprejme ponudeno mu mesto.

Danes popoldne so se sestali demokratski poslanci h klubovi seji, na kateri so postavili prof. Komanudi za klubovega kandidata za mesto finančnega ministra. O sklepu je bil še danes obveščen ministrski predsednik Pašić. Pričakuje se, da bo imenovan Komanudi za finančnega ministra še pred jutrišnjo plenarno sejo konstituante.

Zemljoradniki še ne vstopijo v vlado.

LDU Beograd, 23. januarja. (ZNU.) Po informacijah iz kompetentnih krogov zemljoradniki ne bodo vstopili v vlado. Dvajset točk, katere je zemljoradniška stranka pisмено predložila Pašiću, tvori samo pogoj, s katerim se zemljoradniki zavežejo, podpirati vlado pri sprejetju ustave.

LDU Beograd, 23. jan. Radi Pašićeve bolezni so za enkrat ponehali pogajanja med voditelji strank za sporazum v vprašanju ustave. Zemljoradniški klub je sestavil odbor, ki naj izdela politični in gospodarski

program stranke ter načrt ustave, katerega mislijo zemljoradniki predložiti konstituenti.

LDU Beograd, 24. jan. Ministrski predsednik Nikola Pašić ni mogel zapustiti svoje hiše. Njegovo zdravstveno stanje pa se je znatno zboljšalo. Ministrski predsednik se bo mogel doma posvetovati z načelniki strank. Zemljoradniški klub pričakuje odgovora od ministrskega predsednika Pašića, ali bo vlada sprejela zemljoradniški program, ki obsega 20 točk, in ali se bodo pregovori nadaljevali.

HARDING PROTI VERZAJSKI POGODBI.

Newyork, 24. jan. (Izvirno poročilo.) Senatorji, ki so se povrnil iz Mariona, kjer so posetili novega predsednika Zedinjenih držav Hardinga, izjavljajo, da je predsednik Harding slejkorej trdno odločen, da ne prizna verzajske pogodbe. Po njegovem mnenju ne more biti govora o tem, da bi se Amerika kdaj pridružila pogodbi.

ANTANTIN KREDIT AVSTRIJI.

Dunaj, 24. jan. (Izvirno poročilo.) Kakor doznava Vaš dopisnik bo vrhovni zavezniški svet dovolil Avstriji kredit 25 milijonov dolarjev. S tem se bo Avstriji omogočilo, izhajati s to vsoto do 30. junija t. l. Kredit naj nudi najmanjšo hipno odpomoč, ker se vsi v tem strinjajo, da se glede velikega kredita ni mogoče zediniti pred marcem ali aprilom.

SKANDAL V MARIBORU.

V soboto večer se je vršil v Mariboru „Koroški večer na korist koroške mladine. Ob istem času je bil v Ožtovski dvorani ples nemškega „Männergesangsvereina“, ki se je pod krinko nedolžne zabavne prireditve razvil v izzivajočo nemško demonstracijo. Na ples so bili vabljeni in sori tudi prišli številni gostje iz Avstrije, da tako dokumentirajo svojo voljo do naše zemlje.

Klub temu izzivajočemu značaju nemškega plesa je sviral na njem vojaška godba, se ga je udeležilo tudi večje število Slovencev, zlasti pa naših častnikov, dočim obisk na „Koroškem večeru“ ni bil ravno silajen. In s slovenske prireditve same je odšla še večja družba, zopet pomešana z častniki, na nemški ples. To je vzbudilo med ostalimi udeleženci samoumevno veliko ogorčenje, ki si je dalo duška v govorih in naposled v demonstrativnem pohodu pred Ožtovo dvorano. Tam pa so naleteli na policijske straže, ki so jim zabranile vstop v dvorano.

Vsi mariborski sloji in z njimi vred tudi ostali slovenski gostje se zgražajo nad takim sramotnim postopanjem naših oficirjev, ki plešejo isti dan, ko so položili v Beogradu v grob vrhovnega poveljnika naše armade, v veselje družbi naših najhujših sovražnikov in jih s svojo navzočnostjo utrjujejo v njihovi veri v slabost naše države. Splošno prepričanje je, da vojak, ki se je spozabil tako daleč, ne spada v našo armado, najmanj pa na politično in strateško tako važno točko, kakor je ravno Maribor.

ZAKAJ SO ZASEDLE ITALIJANSKE ČETE REKO?

LDU Berlin, 23. jan. „Deutsche Allgemeine Zeitung“, javlja iz Lugana: Bivši italijanski poslanec Zanella je izvršil poskus, da bi se s pomočjo častnikov nasilno polastil Reke. Uporniki so razorožili straže pred uradnim poslopjem in zasedli celo vojašnico. Po srditem boju, ki je zahteval več mrtvih in ranjenih, so vojašnico osvojile redne čete. Radi te zarote je reška vlada naročila generalu Ferrariju, naj zasede mesto z vojaško silo, kakor to določa dogovor v Opatiji. Včeraj je prišlo na Reko 750 karabinierjev in 150 infanteristov. (Vse skupaj smrdi prav zelo po novem laškem triku! Uredništvo.)

ZEMLJORADNIKI BODO INTERPELIRALI ZARADI DRŽANJA ITALIJE.

Beograd, 24. jan. (Izvirno poročilo.) Eden izmed članov kluba zemljoradniških poslancev bo interpeliral ministra za zunanje stvari o vzrokih, zaradi katerih Italija ne izpolnjuje obvez, ki ji jih nalaga rapalska pogodba in zakaj Italija ne izprazni zasedenega ozemlja.

KDO BO PRISEGEL?

LDU Beograd, 23. jan. V parlamentarnih krogih govore, da bodo komunisti bržkone prisegli, kar sklepajo iz razpoloženja, ki je vladalo na njihovem poslednjem sestanku. Ravnotako bo tudi večina Jugoslovenskega kluba prisegla. Iz krogov Narodnega kluba se doznava, da Narodni klub za sedaj še ne bo prisegel, ker je večina članov odšla iz Beograda, ne da bi vedela, kdaj bo končal odbor za izpremembo poslovnika svoje delo. Treba je počakati na njihov povratek, da se na skupnem posvetovalju srejejo končni sklep glede tega vprašanja. Ne ve se tudi, kakšno stališče bo zavzel Stojan Protić. V parlamentarnih krogih sodijo, da bo jutrišnji dan prinesel odločitev v zvezi s prisego. V vrstah muslimanskega kluba vlada nezadovoljstvo, ker odbor za izpremembo poslovnika ni sprejel njihovega predloga, naj se izpremeni besedilo nasece.

Potrebna beseda.

Čast armadi! Obnašala se je dobro in bogve, kako zelo jo bomo v kratkem še razbili.

V njenem interesu pišemo te vrstice. Maribor je priredil koroški večer. Povabljeni so bili seveda vse. V prvi vrsti tudi naša armada. Saj koroško vprašanje je takorekoč že odprto vprašanje armade. Na diplomate se ne zanašamo več.

Nakratko: na dan koroškega večera v Mariboru se je podala elita — častniki — v velikem številu k prireditvi društva „Männergesangsverein Marburg“, — a večer Korošcev je v izdatni meri pogrešal kr. oficirjev.

Ni nam za to nič kaj posebnega, kam se zahajajo veseli ljudje. Vendar je čudno znamenje za srčne potrebe vodilnega zbora naše armade, če moramo konstatirati dejstvo, o katerem pišemo v tehle vrsticah.

Se posebno zato, ker ima vlada dvojno mero za propagando državnih misli. V Trbovljah je na primer deželna vlada obljubila delavstvu tako in take poboljške. Toda prišla je centralna komisija in razveljavila te obljube svojega eksponenta. V koga naj torej preprosti možgan delavca še verjame? To je propaganda posebne vrste za zred in rade.

PROTIČ OSTANE POSLANEC.

LDU Beograd, 23. januarja. Verifikacijski odsek je sklenil, da naj se vpoštevata demisijska g. Protića za niški mandat.

RAZMEJITEV MED JUGOSLAVIJO, ITALIJO IN ALBANIJO.

LDU Beograd, 23. jan. Meseca aprila se sestane mednarodna komisija za razmejitev med državo SHS, Italijo in Albanijo.

ARETIRANI TUJI AGENTI.

LDU Beograd, 24. jan. Policija je aretirala mnogo sumljivih oseb, ki so propagirale za komunizem. Med njimi je bilo več ruskih beguncev ter dva romunska podanika, ki sta bila odposlana iz Moskve z naročili za jugoslovenske komuniste. Pri njih so našli ključne tajne radio brzojavne zveze med Romunsko in Moskvo. Največ odkritih o komunistih je bilo došlo v Bosni. Odkriti so v Bosni tudi ključ za njihove brzojavne šifre.

LDU Beograd, 23. jan. Politične oblasti so sestavile popis vseh onih oseb, ki so se udeležile protidržavnih pokretov.

VPRASANJE AVSTRIJSKIH SEKVESTIRANIH IMETIJ V JUGOSLAVIJI.

LDU Beograd, 23. jan. Včeraj so se v Beogradu prvič sestali nemškoavstrijski in jugoslovenski delegati k pogajanjem za ureditev vprašanja sekvestrov in imovine avstrijskih podanikov v Jugoslaviji. Jugoslovenski zastopnik so dr. Arangelovski, dr. Kostrenčič in Preprotnik kot strokovnjaki; dr. Zerjav pa se udeležil pogajanj kot delegat ministrstva za trgovino in industrijo.

ANGLEŽI ZA REŠITEV AVSTRIJE

LDU Dunaj, 24. jan. Dunajski kor, urad poroča iz Londona: Malone vsi listi se v nedeljskih številkah bavijo s pogajanjem v Avstriji in izvajajo, da bodo britanski zastopniki pri konferenci v Parizu najprej obravnavali avstrijsko vprašanje. „Observer“ izjavlja, da je rešitev Avstrije velikega pomena za vse antantne države, ker gre za to, ali plavati z Avstrijo, ali pa potopiti se. Razsulo Avstrije bi prejkone potegnilo za sabo tudi Češkoslovaško in Jugoslavijo. Dunaj ima velik pomen za angleško trgovino, ker sam razpolaga z razširjenim in urejenim bančnim poslovanjem v Srednji Evropi. Ako se ne morejo izvršiti predlogi Sir Williama Goodea, se mora najti druga pot za rešitev Avstrije.

ŠPANSKI KABINET ODPSTOPI.

LDU Madrid, 24. jan. Kabinet je podal svojo ostavko.

ITALIJANI SE VEDNO PREGANJAJO NAŠE LJUDI.

LDU Beograd, 23. jan. Posamezni poslanci iz Dalmacije dobivajo neprestano iz obupiranih krajev pritožbe radi postopanja Italijanskih oblasti napram našemu narodu, ki se ne osvobodilo Italij. Med mnogimi pritožbami je prišla tudi ta, da donu Josipa Goričana s Korčule, ki je moral pobegniti na Teloški pred Italijanskim nasiljem, niso dovolili, da bi se vrnil k umirajoči materi. Gorič se je obrnil na Italijansko poveljstvo s posebno prošnjo ter je zanj posredoval tudi opat na Korčuli, Italijanske oblasti pa so mu odgovorile, da ga bodo aretirale, če prekorati demarkacijsko črto. Zupnika je umrla mati, ne da bi jo videl. Dalmatinski poslanci zemljoradniškega kluba so naslovili pisмено vprašanje na ministra za zunanje stvari, zakaj se ni izvedena raziskava rapalske pogodbe, se že ni pričelo evakuacija zasedenega ozemlja in ali so vladi znani dogodki, ki so naperjeni proti našemu prebivalstvu.

ITALIJANSKO-FRANCOSKA GOSPODARSKA POGODBA.

Rim, 24. jan. (Izvirno poročilo.) Mesec senger doznava glede francosko-italijanske gospodarske pogodbe, da se je dosegel načelen sporazum za dobo enega leta. Francija je Italiji dovolila, izvoz 100.000 ton premoga iz saških premogovnikov, in sicer po francoskih tuzemskih cenah, ter 150.000 ton železa in jekla, pri čemer Francija ne bo pobirala izvozne carine. Italija se obvezuje, da bo Franciji dobavljala 35.000 ton surovega litega železa in 50 tisoč ton polovčnih in celih kovinskih izdelkov, in sicer po francoski tuzemski ceni. V to svrhu se bo osnoval italijanski konzorcij, ki bo izvedel vse potrebne operacije.

BORZNA IN TRŽNA POROČILA.

24. januar.

Value in devize.

Zagreb: dolarji 140—142, avstrijske krone 22—0, češkoslovaške krone 168—0, angleški funti 0—560, francoski franki 920—950, napoleondorji 475—483, marke 220—224, lire 510—515.

Curib: Berlin 10.62¹/₂, New York 635, London 24.09, Pariz 44.50, Milan 23, Praga 8.45, Budimpešta 1.17¹/₂, Zagreb 4.40, Varšava 0.85, Dunaj 1.70, avstrijske žigosane krone 1.

Dunaj: Ameriški dolarji 628—632, nemške marke 1012—1018, angleški funti 2390—2410, francoski franki 4350—4370, Italijanske lire 2225—2245, jugoslovenski dinarji 1660—1680, poljske marke 82.50—84.50, švicarski franki 9810—9860, češkoslovaške krone 800—806, madžarske krone 118—120.

Praga: Jugoslovenski dinarji 208, nemške marke 123.75, švicarski franki 1223, 50, Italijanske lire 276, francoski franki 521, 50, angleški funti 291, ameriški dolarji 77.50, avstrijske žigosane krone 12.50.

Še enkrat: neodrešenci in volitve.

Na moj dopis pod tem naslovom, priobčen v vašem cenjenem listu z dne 21. t. m. odgovarja nedeljsko »Jutro« po svoje. Zato prosim, da izvolite priobčiti tale protidogovor:

V svojem odgovoru na moj dopis se poslužuje »Jutro« taktike ki obstoji v tem, da me nestvarno napada in zasramuje ter me poziva, naj se jaz, ki »gonim neodrešene brate na Kalvarijo« sam na sedem v varnem zavetju oglašim z imenom, da se z mano odkrito pomeni. Ko mi je »Jutro« zaluzalo v obraz, da sem politično naiven, zloben, nesramen in puhel pamfletist ne vem, zakaj nat bi se izpostavil še nadalje takim »argumentom«, ali pa še celo nevarnosti, da me izžene »iz varnega zaledja« prei nego si najdem varan kotiček v neodrešeni domovini, kjer sem izpušil domovine in pohištvo. »Jutro« bodi povedano še enkrat, da so pametni ljudje in tudi rodoljubi ki so ostali v sredini našega neodrešeneva naroda in s katerimi sem imel priliko govoriti, odločno obsodili oportunistične nasvete »Jutra« kot stvarno neumestne in taktično nerodne. Svetovati narodu, ki stoka pod takim suženstvom, kakor ga mora trpeti naš narod v Italiji, katerega vlačijo po lečah, katerega zaživajo kulturne ustanove, zasebne domove, ki se mu ne dovoljuje posecati javnih lokalov in kateremu neopovedujejo nsluževati se v medsebojnem javnem pogovoru materinega jezika, svetovati takemu narodu, naj vodi »trezno« politiko, naj ne gre z »plavo skozjo zid« ter naj se omejuje na gospodarsko in kluturno delo, znači temati narodu upanje v končno osvoboditev, vsak narodni ideal, ter ga dekadirati na politične evnukhe. Ne Italijani, ne Francozi ne bi bili dosegli osvoboditve svojih bratov, če bi bili vodili tako politiko. In kako so postopali tirolski Nemci, ki so protestirali v tirolskem deželnem zboru in celo bolgarskem mestnem svetu na usta žužnala proti aneksciji!

Sicer pa kako se strinja »Jutro« sedanjim oportunitizem z brzolavko, ki jo je poslalo načelnstvu JDS dne 12. novembra 1920 dru. Korošcu, v kateri orodeno in nalostreše protestira proti rapalski pogodbi sramoti, ki pomeni ekonomsko smrt za Slovenijo in Hrvatsko, ter izjavila da morajo vsi nacionalni elementi napeti vse sile, da se nikdar ne ratificira brez sodelovanja naroda zaključena sramotna pogodba! Pričakuje, da ne le demokrati poslanci, marveč jugoslovanski poslanci v konstituenti če ne druzo vsaj slovensko protestirajo proti rapalski pogodbi ter izjavijo, da naš narod te pogodbe nikdar ne bo priznal, če tudi je bila vlada prisiljena, da pogodbo podpiše in ratificira. To so naši poslanci dolžni osvoboditi in neosvojenim domovini. Pomislevalna politika pa, ki jo propovedate »Jutro« je stvar vlade ne pa zadeva slovenskega in jugoslovenskega političnega lista.

Primorski bezunec.

Prisega ostane.

Beograd, 22. jan.

Na današnji sedli odbora za izpremembo poslovnika se je zlasti razpravljalo o členu 8. (prisega). Dr. Spah (musliman) je predlagal, da se mora člen 8. iz oportunitete ali črtati v poslovniku ali pa tako predrugačiti, da bi strankam, ki niso prišlele bilo omogočeno sodelovanje pri sprejetju ustave. Predlog dr. Spaha ni bil sprejet. Nato so muslimani še nred glasovanjem zapustili sejo.

Dr. Otokar Rybář.

„Aus dem südslavischen Risorgimento.“

Von Hermann Wendel. Verlag Friedrich Andreas Perthes A. G. Gotha, 1921.

Kar je za nas med Angleži Seton Watson (Scotus Viator), to nam je med Nemci Hermann Wendel. Eden in drugi sta se z brezprimerno marljivostjo posvetila proučevanju naših razmer, naše literarne in politične zgodovine, naših narodnih in socialnih bojev in sta potem postala med svojimi rojaki ne samo vestna in obektivna informatorja o vseh naših vprašanih temveč naravnost navdušena glasnika naših želja in stremitev, naših aspiracij in naših idealov. Naston teh dveh mož nam more služiti kot eno najlepših zadovolženj za vse napade, obrekovanja in zaničevanja, s katerimi so naši bliž-

Tudi predlog zemljoradnika Moskovljeviča, naj se prišee z ometitvijo, ni bil sprejet. Po razpravi, ki je trajala dalje časa, je bil člen 8 s 14 proti enemu glasom sprejet in bo ostal tak, kakor je bil redviran v začasnem poslovniku. Odlok Narodnega večja o narodnem edinstvu je priznan kot veljaven in se ne more dati koncesije nobeni stranki. Na predlog poslanca S. Giorgiyeviča bo veljal ta poslovnik dotlej, dokler se ustavotvorra skupščina ne pretvori v zakonodajno skupščino. Šele ta bo sestavila nov poslovnik. Predlog zemljoradnika Ponadiča, ki je predlagal na večeršnji sedli odbora, naj se razveljavijo mandati onih poslancev, ki bi 15 dni ne prisostvovali setam skupščine, ni bil sprejet zato, ker ne spada v delokrog odbora. Končno sta Moskovljevič in Čeda Kostić zahtevala da se sestavi poročilo o izpomenjenih členih ter naj se to poročilo takot da natisniti in predložiti skupščini, ki se sestane najbrže v ponedeljek 24. t. m. popoldne.

Radić pojde v Beograd?

Beograjska „Tribuna“, glasilo radikalcev, prinaša zanimiv pogovor s Stjepanom Radićem. Urednik „Tribune“ je vprašal Radića, kaj misli in kakšno je njegovo stališče napram sedanji vladi. Radić je odgovoril:

Jaz vlade g. Pašića ne priznavam. Ona zame stvarno ne obstoja. Zato ne mislim zavzeti napram njej nobenega stališča. Zame obstoja samo narod in ustavotvorna skupščina. Pašićeve vlade ne priznavam, ker nima niti minimalne večine ter ne izraža volje cele konstitucije in torej ni parlamentarna ter zato, ker ne priznavam nobene vlade, ki je pod popolno suverenostjo rekenta. Pogojev, pod katerimi bi prišel v Beograd, ne stavim. Pogoj se stavlja samo sovražnikom. Jaz imam samo svoje razloge, ki so kratki in jasni. Glavni razlog je poslovnik, ki so ga izdelali ministri, od katerih so sedaj trije na razpoložanju. Prišee ne priznavamo. Mi bi položili samo ustavno prisego, to pa šele tedaj, ko bo ustava dovršena. Lahko se pa tudi zgodi, da se ne bo.

Pogojev, pod katerimi bi prišel v Beograd, ne stavim. Pogoj se stavlja samo sovražnikom. Jaz imam samo svoje razloge, ki so kratki in jasni. Glavni razlog je poslovnik, ki so ga izdelali ministri, od katerih so sedaj trije na razpoložanju. Prišee ne priznavamo. Mi bi položili samo ustavno prisego, to pa šele tedaj, ko bo ustava dovršena. Lahko se pa tudi zgodi, da se ne bo.

Če bi se radi moje odsotnosti iz Beograda izvršile nove volitve na Hrvatskem, bi se v tem slučaju moja stranka samo ojačila. Menim, da te Protic edini pametni politik, s katerim se da govoriti. Nadejam se, da bom z njim našel podlagu za sporazum. V dveh do treh dneh bomo imeli posvetovanja, na katerih bodo rešena sporna vprašanja. Mislim, da poidem osebu v Beograd. Tam se bom pogajal samo s političnimi možmi, ki se jim lahko verjame.

Pašić bolan. Iz Beograda javljajo: Predsednik ministrskega sveta Nikola Pašić je včeraj oboliel in danes ni mogel zapustiti svoje sobe.

Odlokovana politika. Stari politik Pero Čingrija in arheolog don Fran Bulić, ki sta dosegla starost nad 70 let, sta za svoje zasluge odlokovana z rodnom sv. Save II. razreda.

Poslanci — uradniki. Na sedli verifikacijskega odseka se je razpravljalo o vprašanju uradniškega položaja narodnih poslancev. Sklenilo se je, naj se izpremeni člen v volilnem zakonu, ki zahteva, da poslanci, ki pridreje mandat, izgube uradniški čin. Uradniki, ki so službovali nad 10 let,

naj se umirovijo; oni, ki so poslovali manj let, pa morajo podati ostavko svoje službe.

Zborovanje obrtnikov. Včeraj se je končalo v Beogradu zborovanje obrtnikov, na katerem se je sklenilo, da se vrši kongres obrtnikov iz vse države v Novein Sadu. Pri obrtnikih iz province se je pokazalo nezadovoljstvo nad delom beograjske centrale, ker je pri 27 milijonih dinarjev, določenih za obrtnike, nastal primanjkljaj na škodo obrtnikov iz province. Razdelbo dotacij bo izvršila obrtna zbornica, ki se v to svrhu sestane 1. februarja.

Zakonodajen svet. V ministrtvu za pravosodje je bil sestavljen stalen zakonodajni svet.

O odnosajih Hrvatske napram Srbiji je Radić izjavil: Odnosaji Hrvatske napram Srbiji so vedno bili in ostanejo enaki. Mi smo zares bratje in etnografsko popolnoma ujedenjeni narod. Toda smo gospodari vsak na svojem domu. — Na pripombo, da je Radićeva stranka proglasila Hrvatsko za neodvisno republiko je Radić odgovoril: Nisem! Potrdil in objavil sem samo historični fakt, da je Hrvatska bila vedno republika, samo pod tujo suvereniteto ter da je sedaj prišel trenotek, ko se more otestiti vsake suverenitete.

Trditve o mojih zvezah z D' Annunzijem in Ljeningom — je dejal Radić — so samo podla podtikanja. Z D' Annunzijem sem se zlagal samo v tem, da sva vsak po svoje nasprotovala rapalski pogodbi. Radić Ljeninga me obtožuje, da govorim o nem simpatično. Iz razvoja dogodkov v Rusiji vidim, da postaja Rusija velika kmečka republika. — Radić se je nato poslovil od urednika z besedami: „Nadejam se, da se skoro vidimo v Beogradu.“

Beleške.

V Beogradu.

Ata so videli tam jako dosti. Čelo Milorada Draškovića z brado. Do danes se ni to posrečilo niti njegovemu najhujšemu pristaši. Milorad Drašković namreč sploh nima brade in tako prijetno izgleda ves podlistek našega ateta.

Mili obrazl.

Enega ima dr. Kukovec.

Ščuke.

Ene je Svetozar Pribičević.

Kundeti.

Eden so naš ate. (Vide „Sl. Narod“ z dne 23. jan. I. Gospodovega letošnjega.)

Josip Kremen

piše o miši in podgani. Pravi celo, da ga je sram.

Nas tudi. (Op. ur.)

Naš Bossuet.

Poverjenik za pravosodje je mislil, da se da iztakniti nad grobom — po zgledu velikega francoskega govornika in škofa Bossueta — kar tako na lahko nesmrtna slava.

In govoril je o literarni kritiki. Nepotreben heureka, kot so nepotrebne fraze nad grobom.

Strasti naj se branijo za seje deželne vlade.

Luka Svetec zasluži boljši spomin.

Verbalna nota.

Dal jo je seveda Poslanicus in optima spe — Emil Štefanović. Prišel je jo je „Slovenski Narod“ z dne 23. jan. 1921. Kdor ne verjame, da imamo diplomatov od strele, naj si jo ogleda, kajti stvar drži kot so držale vse tiskovine naše mirovne delegacije.

Razna poročila.

naj se umirovijo; oni, ki so poslovali manj let, pa morajo podati ostavko svoje službe.

Zborovanje obrtnikov. Včeraj se je končalo v Beogradu zborovanje obrtnikov, na katerem se je sklenilo, da se vrši kongres obrtnikov iz vse države v Novein Sadu. Pri obrtnikih iz province se je pokazalo nezadovoljstvo nad delom beograjske centrale, ker je pri 27 milijonih dinarjev, določenih za obrtnike, nastal primanjkljaj na škodo obrtnikov iz province. Razdelbo dotacij bo izvršila obrtna zbornica, ki se v to svrhu sestane 1. februarja.

Zakonodajen svet. V ministrtvu za pravosodje je bil sestavljen stalen zakonodajni svet.

le nepoučenost o naših razmerah, se je moral Wendel kot Nemec in socialen demokrat preriti šele skozi ogromen nasip predsodkov in sovražstva, ki so nas prikazovali le v najslabši luči. Ni mi treba izvajati, kako mnenje so Nemci, skoraj brez izjeme, imeli o Jugoslovanih; manj znano pa je morda — nas, da sta Marx in Engels smatrala Slovence in zlasti Hrvate za slepo orodje habsburške reakcije in da sta jim zato odrekla vsako pravico do obstanka. Tim večja zasluga socialnega demokrata Wendla je, da ni podlegel vplivu te krivične sodbe, temveč da je že med balkanskimi vojnam in, z pezmajšano vztrajnostjo in občudovanja vrednim pogonom tudi med svetovnim požarom nastopal v nemški javnosti kot glasnik resnice in skušal v mnogostevilnih člankih in spisih širiti pravilne nazore o jugoslovenskih plemenih. (Dajle.)

delni svet, ki bo strokovno izdeloval zakonske načrte.

Beograjske občinske volitve. Radi predstojatelji občinskih volitev se je vrnil beograjski občinski predsednik Kara Jovanović z Dunaja. Za jutri je sklicana seja občinskega odbora, da se določi dan volitev.

Podržavljenje posestva bivšega cesarja Karla. V generalnem ravateljstvu državnih stvari je sprejeta in po ministrskem svetu podpisana naredba o nacionalizaciji in upravi državnega posestva Belja v Baranji. To posestvo je bilo svojina Karla Habsburškega.

Pardon za južnosrbske razbojnice, ki so pristopile k udaju. Ministrstvo za notranje zadeve je naročilo podrejenim oblastim v južnih delih države, naj takoj pozove vse upornike k predaji tokom meseca dni. Vsem, ki se bodo predali, bo odpuščena smrtna kazen, ostale kazni, ki bi jih zaleze za njihove zločine, pa jim bodo olajšane. Poleg tega se oprostijo vseh kazni za prestopke v času okupacije. Proti onim, ki se ne bodo predali, bodo oblasti ukrenile najstrožje odredbe ter uporabile vsa sredstva, ki jih je ministrski svet odobril kot najuspešnejša.

★

Avstrija in Madžarska. Po uradnem sporočilu, da je doseženi madžarski poslanik na Dunaju dr. Gustav Gratz imenovan za madžarskega zunanjega ministra, je kancelar dr. Mayr poslal dr. Gratzu brzolavko, kjer izraža upanje, da se bodo dobri odnosaji med obema državama še bolj utrdili. Dr. Gratz se mu je brzolavno zahvalil in izjavil, da bo posvečal vse svoje moči za utrditev medsebojnega prijateljstva.

Nemška vojna odškodnina. Obnovitvena komisija v Parizu je priobčila listo dobav, ki jih je Nemčija izvršila do 31. decembra 1920, to se pravi v prvem letu, odkar je stopila v veljavo versailleska mirova pogodba. V imenu obnovitve je Nemčija dobavila 17.818.640 ton premoga, 19 ton amoniakovega sulfata, 2.035.729 brutto ton ladijskega prostora, 38.730 ton gradiva za rečno brodogradnjo, 360.167 komadov živine, 6 milijonov 802.558 kg semen, 10.787.827 kilogramov barvil, 57.823 kilogramov farmaceutskih izdelkov, 4.571 lokomotiv, 129.555 vagonov, 500 tovornih avtomobilov, 40.000 kg železniškega gradiva, 131.505 strojev za izdelovanje orodij in 515 podmorskih kablov. Komisija je izjavila, da so številke, ki jih je Nemčija pred kratkim objavila in kjer je cenila vsoto, ki jo mora po mirovni pogodbi plačati za 20 milijard mark v zlatu, veliko previsoke.

Za evropsko dečo, John Rockefeller ima, je podaril evropski pomožni akciji za otroke 1 milijon dolarjev.

Litavske čete so napadle poljske predstraže pri Podorzeviju. Bile so odbite.

Praški mestni svet namerava najeti veliko investicijsko posojilo v znesku 1 milijarde čeških kron.

Kriza španske vlade. »Epoca«, glasilo ministrstva meni, da bo ministriški predsednik v ponedeljek stavil kralju zaupno vprašanje. Stavkujoči uradniki finančnega ministrstva pojdejo v ponedeljek zopet na delo.

Ameriške dobave za Portugalsko. »Echo de Paris« javlja iz Washingtona: Predsednik komiteja za zunanje zadeve je predložil reprezentacijski zbornici predlog, po katerem se predsednik Zedinjenih držav pooblašča, dovoliti dobavo topov in municije Portugalski. Kot kompenzacijo bi portugalska vlada dala ameriški gotove pravice, zlasti pravico, da sme v primeru volne ustanoviti mornariško oporišče na Punt de Garda na Azorskih otokih.

Gospodarstvo.

LIKVIDACIJA AVSTRO-OGRSKE BANKE.

V smislu člena 206. senžermenske pogodbe so se začele konference o likvidaciji Avstro-ogrške banke. Likvidacijo imajo izvršiti komisariji, imenovani v to svrhu od reparacijske komisije. Pri tel likvidaciji se bodo morali komisariji ozirati na pravila banke in na veljavne predpise glede poslovanja banke v kolikor niso v nasprotju z določbami omenjenega člena senžermenske pogodbe. Ako bi nastali spori o interpretaciji predpisov, tičočih se likvidacije banke se imajo isti predložiti reparacijski komisiji ali pa od nje imenovanemu razsodniku. Proti odločitvi je izključena pritožba.

V smislu člena 206., točka 9., imajo pravico do vseh banknih aktov posebno do zlata in srebra, vse države, ki so nastale iz prejšnje Avstro-ogrške monarhije. In sicer v razmerju novčanice, ki so bile zignane in konvertirane v nove novčanice. V ta aktivna na ni pristevati vrednost papirjev, izdanih od prejšnjih in sedanjih avstrijskih in madžarskih vlad in položajih v banko v pokritje različnih emisij novčanice. Na podlagi teh določb bi imela prelet naša država okoli 35 milijonov zlatih kron.

Dne 17. t. m. se je vršila na Dunaju konferenca o likvidaciji, kateri so prisostvovali razni članovi zavezniške reparacijske komisije tudi štirje generalni ravnatelji banke Zavezniški so, kakor se vidi, prioriteten podpreti Avstrijo ekonomski ter ji omogočiti sanacijo njenih financ in to seveda zopet na tuje stroške. med temi tudi na naš. Češkoslovaška je že dobila mlihlaj, da naj opusti od svojih terjatev proti Avstro-ogrski banki ter da je od tega odvisen uspeh njenega posojila v Angliji. Tak mlihlaj bo dobila brzokone tudi naša država, ki ga bo morala drago plačati, kakor je že drago plačala več podobnih mlihlajev svojih »zaveznikov«. Bati se je namreč, da se naša vlada vda kot že večkrat, v čemur nas potrjuje vest, ki prihaja iz Beograda, da se je naša vlada odločila pristati na to, da se likvidacija Avstro-ogrške banke na našem teritoriju prepuosti banki sami.

V čem bi obstojala ta likvidacija? V likvidiranju skoro izključno le lombardnih posojil, katera so nalemali naši nepremožni ljudje, ki so lombardirali (zastavili) usilene tim obveznice volnevega posojila. Te obveznice, ki so danes brez vsake vrednosti, bi preieli ti dolžniki nazaj zato bi na plačali dolozeve v dobri jugoslovanski valuti. Proti temu moralo naši merodajni faktorji protestirati z vsi odločnostjo in storiti vse potrebne korake pri naši vladi, da se zonet enkrat ne vlamemo na našo škodo v nastavljeni nam past. Kar se pa tiče likvidacije Avstro-ogrške banke in eventuelne zahtevne antan-

te, naj se odredimo deležu 35 milijonov zlatih kron mislimo da bi bilo primernejše, da bovaršila antanta, ako že hoče pomagati Avstriji, noseže v lastni žep ne pa da nam prazni že itak zadosti izbraničene žene.

★

Kako je z inozemskimi zavarovalnicami? Na našo sobotno notico pod zgorajim naslovom smo dobili nekoliko pojasnil. Kakor znano, so vse zavarovalnice, ki imajo sedež v Avstriji, Nemčiji in na Madžarskem, stavljene pod sekvester. Vsem tem zavarovalnicam je zabranjeno delovanje v naši državi, dokler ne dobijo novih koncesij ter položijo visokih kavčij. Vsakogar je torej svariti, da pri teh zavarovalnicah ne sklepaj novih zavarovanj, niti ne povsježe že poprej sklenjenih zavarovanj. V voljavi pa ostanejo vsa zavarovanja, ki so bila sklenjena pred novim letom 1919, dočim so po novem letu 1919 sklenjena zavarovanja neveljavna. Kdor ima torej veljavno sklenjeno zavarovanje, mora tudi plačevati zavarovalnino, dokler mu doba ne potече. Pač pa lahko vsakdo povsja zavarovanje, pri kateri domači zavarovalnici na podlagi pogodbe s tujo zavarovalnico.

Statistika sladkorne produkcije. V ministrtvu trgovine in industrije se bo osnovala komisija, ki bo izdelala statistiko celokupne letošnje sladkorne produkcije v naši kraljevini.

Trg v Subotici. Na zadnjem tedenskem sešnu je bilo posebno mnogo koruze, ki se je kupovala za 350—360 K. Stare koruze ni bilo, toda agenti nudijo zamo 350 K. Pšenica 970—980 K, riž 840—860 K, ječmen 420—430 K. Oves se je prodajal za 300 K, a ni bilo kupcev. Dobro pitane svinje so se cenile na 25—26 K za kg, slabo pitane pa 22—23 K. Na žitnem trgu v Bački vlada vsled otvorjenega prometa velika živahnost.

Na celjskem trgu vlada precej živahno življenje. Kmetje iz okolice prinašajo zopet v večjih množinah razna življa, katera se dobe po prilicno zmernih cenah, izredno veliko je zadnji čas na trgu mleka in jaje. Mleko se dobi celo po 4 krone liter, ceno jaje so padle na 2 kroni komad, v mnogih slučajih pa tudi pod 2 kroni. Mosa je v zadostnih množinah vseh vrst. Tudi po trgovinah je vsakovrstnega blaga v obilici. V splošnem smo lahko s tržnimi razmerami zadovoljni. Samo cene drvam se vedno zvišujejo pri raznih trgovcih. Velonjski prevozniki se je podražila za 2 kroni pri 100 kilogramih.

Dohodki iz kolfov znašajo meseca novembra 1920, v celi naši državi 11 milj. 654.132 dinarjev, od 1. julija do konca oktobra 1920, pa 62, 183.497 dinarjev, t. i. za 46.462.578 dinarjev več, nego v enakih dobi prejšnjega leta. Na posamezne pokrajine pridejo ti dohodki sledeče: Srbija in Črna gora 6.995.079, Hrvatska in Slavonija 23.458.222, Bosna in Hercegovina 5 milj. 243.181, Vojvodina 20.407.769, Slovenija 5.066.676, Dalmacija 1.402.599 dinarjev.

Razstava gospodarskih strojev se bo vršila od 12.—17. maja 1921. v Pragi. Ker bo ta razstava prva te vrste, vlada že sedaj veliko zanimanje zanjo.

Ležišča radija na Madagaskarju. Kakor poročajo, so odkrili na Madagaskarju precejšnja ležišča radija.

Dnevne vesti.

— **Pogreb Luke Svetca.** V nedeljo so nesli k zadnjemu počitku našo staro rodoljubno korenino Luko Svetca. Pred hišo, v kateri je pokojnik ležal na odru, je pokojnikov stari prijatelj msgr. Tomo Zupan ob asistenci vsenčulšnega profesorja dr. Breznika in domače duhovščine blagoslovil rakev in opravil molitve. Nato je zapel zbor „Glasbene Matice“ „Usliši nas Gospodi!“ Sprevedajo so se med drugim udeležili tudi zastopniki raznih kulturnih in drugih, med njimi sokolskih, društev. Ob grobu sta govorila v imenu notarske zbornice predsednik notar g. Aleksander Hudovernik in v imenu narodnih, kulturnih in političnih organizacij poverjenik g. dr. Ravnikar, ki sta v kratkem orisala njegovo vstrajno delovanje za narod. — Počival v miru!

— **Dr. Georgova zapuščina.** Družba sv. Cirila in Metoda kot dedič po pok. Smarskem odvetniku dr. Georgu je prodala na javni dražbi pokojnikovo hišo v Šmarju vpokojevinu učitelju in županu Fr. Ferlinču, lepa posestva v Makolah pa trgovcu v Petrovčah Ant. Vodeniku.

— **100 letnica rojstva Blaža Kocene,** slovenskega svetovno znane kartografa in geografa je bila včeraj. Dne 30. maja t. l. pa poteče 50 let, odkar je umrl. V proslavo teh dveh obletnic priredil njegovi rojaki iz Ponikve ob juž. žel. to poletje veliko sminko slavnosti z odkritjem spominske plošče na pokojnikovi rojstni hiši v Hotunjah. Najbolj pa bi se proslavil spomin našega slavnega učenjaka, ako bi se poskrbelo, da se izda — seveda s spremembami, ki so pastale vsled svetovne vojne — njegova zbirka zemljevidov v slovenskem, kakor je že izšla v hrvaškem jeziku.

— **Za poverjenika v Medjimurju** je imenovan vladni svetnik Boždan Cvijanovič.

— **Plačilo davke pravočasno!** Davkoplačevalce vseh vrst nujno opozarjamo, da v lastnem interesu plačajo davke pravočasno. Po razpisu delegacije ministrstva financ z dne 9. maja 1920 se pobirajo kot kazensko pristojbine za določene davščine v Sloveniji in Dalmaciji sledeče pristojbine: Za opomin od vsake polne krone 4 vinari, za rubežen 4 vinari od vsake polne krone, za prodajo dva vinari od vsake polne krone. Qnominevalne in rubežne pristojbine zadenejo torej vsako zakasnitev v obsegu znesku. V primeru zakasnelega plačila zadene stranko trdo novo breme.

— **Kaj pa zopet to?** Dopisni urad poroča iz Beograda: V ministrtvu za pošto in brzojav se izdeluje ukaz o premeščanju bosanskih uradnikov v Slovenijo. Največje število bo premeščenih v Maribor in Ljubljano.

— **Nove in stare poštne znamke.** Ministrstvo za pošto in brzojav objavlja, da ostanejo poleg novih poštne znamke nekaj časa — stare poštne znamke v veljavi.

— **Nave poštne znamke** se že vidijo v prometu. Znamke panske vrednosti imajo sliko regenta Aleksandra, znamke dinarske vrednosti pa sliko kralja Petra. — Znamke imajo sledeče barve: Znamka po 2 pari je rujava, po 5 par zelena, po 10 par rdeča, po 15 par temnozelena, po 20 temnozeleno, po 25 modra, po 50 oljčna, po 60 pomarančasta, po 75 vijoličasta, po 1 dinar pomarančasta, po 2 dinar oljčna, po 4 dinarje temnozeleno, po 5 dinarjev ružna, po 10 dinarjev rujava. Znamke so visoke 25 mm in 21 mm široke.

— **Mladenci letnika 1898** so še vedno pri voljnih, daji služijo že blizu 5 let in so s tem že davno odslužili svoj rok. Meseca maja t. l. je bil ta letnik sicer odpuščen iz aktivne službe, toda meseca avgusta so mladenci zopet vpoklicani, sedaj pa so menda popolnoma pozabili nauje. Naj bi vendar poslanci opozorili vojno ministrtvo na to krivico.

— **Glede kolikovanja prošnje** za dovoljenje vstopa v dohodninske priredbene spise, odločbo davčnih oblastev o takih prošnjah velja — po informaciji delegacije ministrstva financ — sledeče: Ker so prošnje za dovoljenje vstopa v dohodninske priredbene spise pristojbine proste, se tudi take po tar. postavki 5 zakona o taksih za odločbo ne plačajo, ako davčno oblastvo predmetni prošnji ugoditi. Če pa davčno oblastvo zavrne tako prošnjo kot neutemeljeno, tedaj je plačati za to odločbo gorjo takso, toda še le takrat, ko postane odločba izvršna.

— **Imenovanje v zdravstveni službi.** Zdravstveni odsek za Slovenijo in Istro objavlja, da je zadnje tozadevno obvestilo pripraviti v toliko, da sanitetni referent dr. Demeter Bleiweis-Trsteniški ni bil imenovan namestnikom sanitetnega šefa, temveč le vnašreden v V. činovni razred.

— **Imenovanje.** Pisarniški oficijant Josip Jurčič pri Rudarskem glavarstvu v Ljubljani je imenovan za kancelista v XI. čin. razr.

— **Davčni uradniki XI. do vstet IX.** čin. razreda še vedno čakajo na imenovanja, dasi so druga poverljiva imenovanja že izvršila. Na pozabljene trpinke se opozarja finančno ministrtvo.

— **Slovenska Matica** je poklonila v spomin častnega člana g. Luke Svetca Družbi sv. Cirila in Metoda 200 K.

— **Državna posredovalnica za delo:** Dela iščejo: pisarniške moči, vinjarji, kovači, ključavničarji, kleparji, krojači, šivilje, peki, mlinarji, mesarji, stikarji, pleskarji, dnmariji, dnmarike, trgovski sodrukniki, sotrudnice, kuharice, služkinje, potrebnice, vlačarke, valjenice, valjenke itd. V delo se sprejmejo: kamnoseki za granit, brusarji za jedilno orodje, ključavničarji, modelni in navadni mizarji, vrtnarji, tesarji, usnarji (Rotgerber, Weissgerber), elektromonterji, vzgojiteljice, služkinje, kuharice, ščetarji, vajenci, vajenke itd.

— **Postedice orehitae.** Dne 22. t. m. se je zbralo v vasi Trate pri Blagovici več fantov in so napravili posestnici Mariti Us orehitae. Ko so že nehali z godbo, je hotel še Jakob Kasner, parkrat ustrelet. V to svrhu je nabil lovsko puško z štetelnim in dal na prižgalnik kapsel. Ko je sprožil prvič, se ni hotel kapsel vžgati. Na to je hotel pogledati, kaj je temu vzrok. In v tem trenutku se je puška sprožila ter je strel zadal zraven stojičega Filipa Kasnerja — brata v levo prsa in ramo ter Franceta Pungertnika v levo stran lica in čela.

— **Gozdni požar na Ormadi.** V nedeljo popoldne je na drugem vrhu Šmarne gore, t. j. na Ormadi izbruhnil na nepojasnen način gozdni požar, ki se je v kratkem času razširil po celotni vrhu in napravil precej škodo.

— **Pri pretopu smrtno ranjen.** Nedavno smo poročali, da je Martina Murka iz Sv. Lovrenca na Dravskem polju razneslo pri streljanju golobov puško in da mu je šel strel v glavo. Imenovan je bil že skoro popolnoma okrevan. Na praznik sv. Stefana pa so se domači fantje stopili in Murka, ki je bil tudi med njimi, je neki Franek udaril z železno palico po glavi. S hudim udarcem mu je povečal rano, kakor so se mu vneli možgani. Moral se je podati v ljubljansko bolnico, kjer je na 22. t. m. umrl.

— **Sublimatovo raztopilno je plačala hčerka revidentu I. z. na Zidanem mostu.** Dekletce je videlo steklenico z raztopilnim sublimatom in ker je mislilo, da je to malinovce, je revše nagnilo in pilo. Seveda je takoj nehala piti, ko je po okusu spoznala, da ni malinovce. K sreči je bila blizu in takojno vrgla iz sebe. Tekočina je bila redka in se ni bati hujših posledic.

— **Roparski napad?** Ivana Kunst, prisotnica iz Tacnja se je dne 22. t. m. ob 18. uri peljala z vozom proti domu. V bližini Vikoč je planil napadom nekdo iz goščave proti njej in jo udaril po glavi. Kunst je vsled udarca padla raz voza in se onesvestila. Zagotovo pri napadu je, da jo je napadalec, misleč, da je mrtva, položil nazaj na voz in pogljal konje proti domu. Pri sebi je imela približno 400 K denarja, katerega ji tudi ni vzel. Skoraj gotovo je moral biti napadalec progman. Kunstova ima na glavi tri precej opasne rane.

— **Poleno mu je odletelo v oko.** Rensko Payeni, dnmir iz Ljubnega v Savinjski dolini je napravil drva. Pri cepenju pa mu je odletelo poleno v levo oko in ga ranilo, da je moral v bolnico.

— **Zverinski pastorki.** Pod tem naslovom smo dobili nedavno iz Bleda poročilo o napadu Ivana Majerja na njegovega očima Plemelja. Prizadej Ivan Majer nam piše, da je očim Plemelj brutalno napadel svojo 75 letno bolno in ohromelo ženo ter ji žugal s smrtjo. Majer je bil poklican na pomoč materi, a tudi njemu je očim grozil s sekirjo. Kdo je pri tem nastopil zverinsko, dokazuje dejstvo, da so orožniki naznanili očima sodišču zaradi teške poškodbe in grožnje, dočim niso našli povoda, da bi bili nastopili proti Majerju. Tudi očitek „velevržnika“ ne more zadeti Majerja, ki se kot vojni invalid le s težavo preživlja s trgovino, za katero mu manjka gnetnih sredstev in strokovnih zmožnosti!

Maribor in Ljubljana.

— **Proslava sv. Save v Ljubljani.** 27. t. m. na dan narodnega in šolskega praznika sv. Save se bo vršilo v dvorani Dravske divizijske oblasti blagoslovljenje vode in rezanje slavskega kolača. Po izvršenem obredu bo deklamirala tukajšnja šolska mladina prigodnice v slavo in spomin sv. Save. — Gosti dobrodošli!

— **Telo in duša.** Ker so nekateri gg. poslušali teh predavanj izrazil željo, da bi se o tej temi vršila javna diskusija, naznanja „Društvo slušateljev št. fak.“, da se bo ta diskusija vršila v torek 25. t. m. ob 8. uri zvečer na univerzi.

— **20 letnica zavetščia na Rakovniku.** Leta 1901 je kupilo Društvo za zgradbo zavetščia zanemarjeni moški mladini graščino Rakovnik v Ljubljani. Zavod so pozne-

je prevzeli Selseljanci, ki so zgradili obširni zavod in tudi cerkev, le stolp se dosega do sedaj ni posrečil.

— **Ledu ne bo.** Z mizo zimo smo splošno zadovoljni, toda pivovarji, gostilničarji in mesarji lo preklinjajo, ker so v skrbeh za led. Že lani so imeli iste kalamitete, toda za prvo silo so se vsaj pivovarne preskrbele z ledom iz Koroške, od koder so prihajali celi vlaki ledu. Ni dosti upanja, da bi nam mesec februar prinesel tako zimo, ki bi dala dovolj ledu. Sedaj se masčuje predvojna malomarnost mestne občine, ker si ni takrat nabavila hladilnice in stroja za pralžvajanje umetnega ledu, kar je zmogla celo majhna celjska mestna občina.

— **Uprava mestnega vodovoda** naš po- šilje pogledat v biveš nemško drsalishe, zakaj noč in dan, a to že cele mesece, teče iz zasline cevi. Najbrž je ta cev brez vsakega števca, da se niti ne da kontrolirati večja poraba vode. Sicer pa koma naj se predpriše plačilo, ker ni več gospodarja. Polagoma se bo celi „bajer“ napolnil z vodo iz mestnega vodovoda.

— **Društvo Pravniki** ima svoj sestanek v četrtek, 27. t. m. ob 5. popoldne v sodni palači, soba 79. Poročila bosta gg. univ. prof. dr. M. Dolenc in univ. prof. dr. G. Krek kot člana zakonodajnega sveta pri ministrtvu pravde. Vabljeni so društveniki.

— **Poročil se je,** g. Anton Križaj, kovinski strugar, z gđ. Natalijo Batistič-vo. Poroča se je vršila v novi zaslini cerkvi (bakra) sv. Frančiška v Sp. Šiški in je bila to prva poroka v tej zaslini cerkvi. Novoporočencema mnogo sreče.

— **Duševo zaostaja mladina v Ljubljani.** Prejeli smo: V „Jugoslaviji“ je izšel članek pod tem naslovom, ki kaže veliko neinformiranost o pomožni šoli. V odgovor naj služijo sledeče vrstice. Pomožna šola v Ljubljani je šestrazredna in s tem najvišje organizirana šola te vrste. Sprejem v šolo se izvrši na podlagi sklepa preizkusne komisije (zdravniške in vzgojne) in šele po enoletnem brezsplošnem pohanjanju v ljudsko šolo. Predlog, kateri otrok pride pred komisijo, pa stavi razrednik one šole, ki jo je otrok obiskoval. Behece ta šola ne sprejema, ampak le take otroke, ki so se sprejemljivi za vzgojo in pouk. V Sloveniji je doslej ljubljanska pomožna šola edina šola te vrste (razum dveh razredov v Mariboru). Ujemamo pa se s člankarjem s tem, da bi bil potreben tak zavod (konvikt) kakor je gluhohehničar, katerega pa stari in otroci z dežele do sedaj bridko pogrešajo. Pomožna šola pa je, kakor vse druge šole javna in pod kontrolo šolskih oblastí, ki imajo prvo in zadnje besedo v njej. — Učitelstvo pomožne šole.

— **Nesreča pri napravljanju trske.** Rojs Matija, bolniški strežnik v blaznici na Studencu, je napravil trske. Pri cepenju mu je poleno odletelo v levo oko in ga poškodovalo.

— **S kropom se je oparila.** Franja Nimel, 1 leto stara rejenka iz Jelice, je stala pri štedilniku. Ker je bila že tema, je hotela njena 13letna sestrčica napraviti luč. V tem pa je nehote drugila ob lonec kropla na štedilniku, ki se je pri tem prevrnil na poleg stojčega otroka. Zadohila je k sreči le lahko opekline na desni roki.

— **Podoflečniško podporno društvo,** podružnica ljubljana, priredi 29. t. m. v veliki dvorani hotela „Uniona“ v vseh stranskih prostorih kakor tudi restavraciji istega hotela „Plesni večer“ pod pokroviteljstvom komandanta Dravske divizijske oblasti generala g. Duro Doklića. Svira godba Dravske divizijske oblasti pod osebnim vodstvom kapelnika g. dr. Čerina. Vstopnina 5 dinarjev. Čisti dobiček je namenjen za podporo včlanjenim. Oblika poljubna. Ker je vstop k prireditvi dovoljen samo vabljenim in le lahko mogoče, da je društvo v obliči dela pozabilo tega ali onega vabiti, naj se blagovoli pravočasno prijaviti na naslov Blanci, Arhiva Dravske divizijske oblasti.

— **Gospodstviški Zvon** naproša dame in gospe, ki so se 9. nov. m. l. po protestnem shodu v hotelu Union prijavili v društvo, da blagovolijo čimprej sporočiti tajništvo natančni naslov z eventualno navedbo istočasno vplačane zneska in njega namerabe (članarina ali darilo?). Ker so na nekaterih po shodu v naglici spisanji član- skih polah slabo čitljivi, žal, ni bilo mogoče vsem cent. članicam in članom vpsolati izkaznice s potrdilom vplačane zneska. Ko dostope članske legitimacije nemudoma razposlane. Gospodstviški Zvon, Dalmatinska ulica.

Maribor.

— **Sobotni trg v Mariboru** je bil zelo živahen. Cene so bile približno iste, kakor pred 14 dnevi. Blaga se je pripeljala prav mnogo. Spelharjev je bilo 36, pripeljali so 120 prašičev. Krompirja je bilo 64 vozov, čebule pa 4. Proti podnevu so cene nekaterim živlom nekoliko padle.

— **Redne psvke** vaje moškega zbora Glasbene Matice se pričnejo dne 26. t. m. ob 8. zvečer v društvenih prostorih.

— **Smrt Gorčanka.** 24. t. m. je umrla Gorčanka Antonija Bačič, učiteljica v Cankarjevi ulici.

— **Dražba kanta.** Dne 26. t. m. ob 2 popoldne se dražbenim petem odda v našem kantilna vojaške bolnica na Tržaški cesti.

— **Sokol I. Redni občni zbor** se vrši 30. t. m. ob 9. dopoldne pa za dobo treh let kantilna Metijske vojašnice v Mariboru. Dražba se vrši na lico mesta ter se bodo v prvi vrsti upoštevali vojni invalidi.

— **Redno poslovanje mariborske podružnice Splitske zadrzne banke.** Te dni se je pričelo redno poslovanje mariborske podružnice Splitske zadrzne banke. Za ravnatelja je imenovan gospod Niko Mulanovič, doslej uradnik v sptiški centrali. Nanovo preurejeni in opremljeni uradi banke se nahajajo v prostorih bivše Pirchanove veletrgovine v Gosposki ulici. V svrhu podrobne organizacije bančnega poslovanja se nahaja začasno v Mariboru tudi gospod dr. Vekoslav Kisovec, ravnatelj zagrebške zadrzne Zadrzne banke.

— **20 kg zlata** so zaplenili naši cariniki v sobotnem brzovlaku Praga-Trst nekaterim osebam, ki so hoteli to kovino skrivaj prenesti čez jugoslovansko mejo.

Celje.

— **Pogrebna vojvoda Mišiča** se je po svojem odposlancu udeležilo tudi mesto Celje.

— **Celjski okrožni klub dobrovoljcev** si je na svojem mesečnem sestanku izvolil za predsednika dr. Leopolda Mastnaka.

— **Raznim protidržavnim zabavljačem** njihov ležik še vedno ne da miru in kar javno zabavljajo in hujskajo proti državi. Med njimi so mnogi, ki so si nabrali polne malhe in žive udobno, pa jim vendar ni prav pri nas in venomer hvalisajo bankrotno Avstrijo po raznih lokalit. Takim ljudem bo treba v bodoče brez pardona zavzeti strupene jezike ter jih iztirati v njihov eldorado — v Avstrijo, ker hočemo imeti še enkrat mir pred rovarji.

— **Dramatična šola** v mestnem gledališču celjskem se je pričela in jo obiskuje precejšnje število učencev. Vodi jo režiser mestnega gledališča g. Bratina.

— **Podružnica zoper naviljale cen v Celju** nam z ozirom na zadevno notico polasni, da Gospodarski urad v Celju ne zapleni n tuđi ne prodaja verzičnikom zaplenjenega blaga, ampak je to stvar Podružnice, ki zaplenjeno blago, kadar postane kaka zavedna pravomočna, pusti vedno po strokovnjaku oceniti in ga po ocenjeni vrednosti razpoka. Izkušilo se v smislu tozadevnih predpisov razdeli: polovica se pošlje v fond za pocenjenje živčnih potrebščin pri Odseku za prehrano v Ljubljani, ena četrtina centralnemu uradu zoper naviljale cen v Ljubljani za vzdrževanje istega, ostala četrtina se mora dati kot nagrada zaslužku. Ob vsaki prodaji se pošlje tozadevni obračun s poročilom na centralni urad v Ljubljani in na Odsek za prehrano v vrho kontrole, razven tega se pošiljajo periodično obračuni glede denarnega poslovanja centrali v Ljubljano. Vsaka nepravilnost je torej že naprej izključena. Priponati se, da je glede manufakture izšla naredba, glasom katere se ima ista rezervirati za brezplačno dodelitev potrebni dilaštva, kar se tudi izvaja.

— **Celjska prostovoljna požarna bramba** je imela minule dni svoj občni zbor. To društvo je edino v Celju, katerega Nemci še imajo v rokah.

— **Koroško.** Zeložna Kapla. Pred kratkim so naši nemškutarji silno besneli. Navajili so v Kolerjevo gostilno ter težko ranili kniečkega mladeniča Sim. Novaka. Po trgu so vozili z vozom na katerem je bil napis „Die Königin der deutschen Drau“. Kranjco Anjo Dežmanovo, dočim se je pustil oče, renegatski trgovec Dežman, voditi od nekega nemškutarja kot našimiljen srbski vojak. Posebno zanimiva na tej maskaradi je bila krcmarica Gross iz kopališča Bele, tudi rodom Kranjca iz Metlike. Za časa jugoslovanske zasedbe se je vedno izdajala za zavedno Slovenko. Ta renegatinja se je pripeljala v kočiji z napisom „Die letzte deutsche Wirtin im Vellachtale“ (zadrja nemška krcmarica v Belski dolini). Nemci so ji sprejeli z viharimi Heil-lici. — Vi onkraj Karavank pa si zapomnite to gostilno! — Zvečer so imeli bakljado pod vodstvom Velfelnevo godbe. — V sosednji vasi St. Lipuš so pokopavali Jugoslavijo v duhovnike oblečeni, pred krsto so nosili križ, v cerkvi so zvonili. Tako nas zasramujejo in psujejo, mi pa čakamo rešitve. (Nemškutarji naj pazijo, da jih pride nepričakovano strašit pokopana Jugoslavija! Op. ured.)

Sport in turistika.

— **S. K. Slovan** ima svoj redni občni zbor 30. t. m. ob 10. dop. v klubovi sobi pizence restavracije (Priredi), Gradisce, s sledečim sporedom: Poročila funkcionarjev, volitev odbora, sprememba pravil in služajnosti. Polnoštevna udeležba dolžnost. — Odbor.

— **Sokol I. Redni občni zbor** se vrši 30. t. m. ob 9. dopoldne v veliki dvorani Mestnega doma. Z ozirom na važnost tega občnega zbora, ker se bo sklepalo o zelo dalekosežnih predlogih in delu v letošnjem letu, vabi na obilno udeležbo odbor.

— **Jugoslovanski sokolski kolektor** za leto 1921 ima sledečo vsebino: Jugoslovenstvoj VII, vsesokolski zlet v Pragi; M. Ambrožič: Poglej Sokola v današnjih dneh; dr. M. Ambrožič: Sokolstvo kot velika narodna institucija za telesno in нравstveno vzgojo. V oddelku „Sokolstvo“ se nahaja pregled naše organizacije z imenikom vseh sokolskih društev v državi, ki so ujednjena v Jugoslovanskem Savezu, Cena kolektariu 12 K, ako jih kdo vzame več kakor 10, pa 10 K za komad. Kolektor je bil razposlan vsem društvom in mnogim bratom in sestram. Društva, ki so kolektor prejela, ga naj ne vračajo, temveč razpečajo med članstvom ter naj skrbijo, da si ga preskrbi vsak član.

— **Nova sokolska knjiga** izšla je v založbi Slovenske šolske matice knjiga „Telo-vadba“ od dr. L. Privka in Schaupa. Razlaga telovadne teorije in navodilo k vodstvu telesnih vaj po Tyrševem sestavu. Knjiga je namenjena predvsem učiteljstvu in našim vaditeljem. Knjiga stane 20 K ter se naroča pri Jugoslovanskem Sokolskem Savezu v Ljubljani, Narodni dom.

— **Dr. Ljudevit Privko: Plezanje.** Pred kratkim je izšla v založbi Saveza ta knjiga, ki je zelo potrebna za vaditelje društev. Stane 16 K, naroča se pri Jugoslovanskem Sokolskem Savezu.

— **Pospeševanje patriotične mladinske književnosti.** Vodstvo kr. založbe šolskih knjig in učil je razpisalo za najboljšo mladinske spise patriotične vsebine nagrade v skupnem znesku 10.000 K. Poleg tega je razpisalo nagrade za najboljše ilustracije k tem knjigam. Razpis te posebnih tekmovalnih nagrad, ki se bodo izplačale poleg običajnega honorarja, se bo vkratkem objavil.

— **Gledališče in glasba.** Koncert Glasbene Matice. Sinoči je v nabito polni unionski dvorani koncertiral pevski zbor Glasbene Matice in sicer prvič pod vodstvom svojega novega koncertnega vodje g. Nika Štritofa, ki si je izbral v vzpored skoro izključno nove, večinoma še nezvajane zbere Antona Lajovica, Emila Adamiča, Josipa Prohazke in Ferda Juvanča. Vse točke so dosegle velik uspeh, napevke se je zbor moral ponoviti. Moderna slovenska pesem je zmagala na cili črti. O. Niku Štritofu sta bila v znak priznanja poklonjena venec in šopek. Poleg zborovskih točk je pela gđ. Vajma Thierryjeva najnovejša samospelva Lajovica, Škerjanca, Payčiča in Ravnikarja. Spremljal jo je na klavirju g. prof. Janko Ravnik. Umetniška dvojica je prejelakrasno šopek. — H koncertu se še povrnemo. Za danes pevskemu zboru Glasbene Matice in dirigentu g. Niku Štritofu na odličnem uspehu včerajšnjega koncerta iskreno čestitamo in želimo, da koncert ponovi. P.

— **Pokrajina.** Velenje. Tukajšnjemu orožništvu se je posrečilo priti na sled družbi hitopavcev in verzičkov s tobakom. Pri posestniku L. v Skalah so zaplenili za okrog 15.000 K tobaknihih klubov, tobaka za pipo in simobki. Omenjena posestnika je prodajalec te tobake izdelke po verzičnikih cenah deloma v tukajšnji okolici, deloma pa jih je iztlačilapljal v Avstrijo. Upamo, da bo orožništvo izsledilo tudi vire, kjer so verzičniki dobivali tobake izdelke.

— **Iz Trbovelj** nam pišejo: V jeseni leta 1904, je Nemec Kirchschlager dozdrižil most čez Savo. K stavbi so pripomogli vsi bržnili posestniki z materialom, občine in zadruge pa so prispevale z denarjem, tako da je bil velik del stavbnih stroškov pokrit s prostovoljnimi prispevki. Vkljub temu je ostal most privatna last imenovana za Ferlerja ter se mu je v 16. letih popolnoma izplačal, toda z novim letom 1921 pa so se tarife zvišale kar za 563%. Ali ni to oduševilo, nevljane cen? Kako je mogla deželna vlada odobriti tujemu človeku tako nezaslišano izkoriščanje rovnega prebivalstva? Most naj prevzame država, izkoristiševalca pa naj poženejo, kamor spada!

— **Iz Planine** na Notranjem nam pišejo: Pri nas se množe zločini, rop in umori, da se s strahom vprašujemo, kaj bo? Karabinci pa hladnokrvno odgovarjajo: Noli non voglia, mo metere la nostra vitta in periculo per voi! (močemo staviti svojega življenja v nevarnost za vas). To je toliko običajna varnost in prostost. Cele tolpe roparjev se klatijo po zasedenem ozemlju, a oblast gledajo vse to mirnim srcem.

— **Iz Rožnega dola** pri Sotci vprašajo stariš okrajni šolski svet v Črnomlju, kaj misli ukreniti glede šolskega pouka, ki so še vedno ni pričel. Rožnodolem je postavila Družba sv. Cirila in Metoda lično šolo, ki pa stoji prazna.

— **Priloge.** „JUGOSLAVIJA“

M. Zevaco:

Kraljev vitez.

Zgodovinski roman.

(Dalle.)

LIII.

Zla vest.

Nato je Lorenzo ozrnil plašč ter se naglo odpravil z doma: hotel je poiskati Gizelo in Capestanza, kakor je bil obljubil markizi.

»Ker je na svobodi,« je pomislil, »se ni mogla zateči drugam nego v Prozarsko ali Dauphinsko ulico. Stopimo najprej v Dauphinsko. Tisto noč ko sem to rešil iz Sekvane, mi je dejala: »Naj bo čas katerikoli, pridite in potrkajte na vrata petkrat zapovrstjo.«

Gredoč se je zglasil v neki gostilni na vogalu Mortellerijske ulice ter sklical krmarja. Govoril je z njim potihoma, in zdelo se je, da ga krmar posluša z velikim spoštovanjem.

»Dobro,« je rekel mož nazadnje. »Čez pčle četrte ure bo stala kočija na ovinku pri Novem mostu.«

Lorenzo je pokimal in krenil z vso naglico proti Dauphinski ulici. Dospevši v bližino Angoulémskega dvorca, se je dolgo in oprezno oziral po vsej okolici: šele ko ni videl nikjer žive duše, je stopil k vratom in potrkal petkrat zaporedoma, kakor mu je bila naročila Gizela.

Preteklo je deset minut. Lorenzo je že mislil hiteti v Prozarsko ulico, ko je zarožljala linica in nato zapah. Brez glasu so se odprla vrata in Lorenzo je stopil v hišo: toda slišal je, kako se spet zapirajo za njim. Tisti hip je zaznamiral ženski glas v temi zraven njega:

»Vi ste zeliškar, ki živi na Menjavskem mostu, kaj ne?«

»Da,« je odgovoril Lorenzo. »Pri-

šel sem, ker me je hči vojvode Angoulémskega povabila, naj se zatečem k nji, ako bi bil kdaj v nesreči.«

»Poidite z mano!« je rekel glas. Nevidna vodnica je prišla Lorenzo za roko in ga odvedla nekam po temi. Zavila sta na stopnicah in dospela kmalu na medlo razsvetljen hodnik. Tu je videl, da ga spremlja štiridesetletna ženska. Premerila ga je z očmi, ter ga peljala v sobo, kjer je zagledal Gizelo pred seboj. Vstala je in stopila pritikavca naproti rekoč:

»Blagoslovljena bodi ura, ko morem doplačati vsaj del neizmerno uslug, katero ste mi storili. Hvala vam, da ste se spomnili močnega vala. Kaj morem storiti za vas?«

Lorenzo je molčal.

»Zaliboz,« je povzela, »moja sredstva so zdaj zelo omejena. Očeta so vrli spet v Bastiljo, in mati... Glas ti je običaj v grlu in solze so ti zalile oči. Toda premagala je slabost ter nadaljevala:

»Čeprav sem šibka in zapuščena, vendar ne mislite, da ste potrkali zaman na vrata Gizele Angoulémske. Denarja in prijateljev imam dovolj. Razpolagajte z obolimi ako vas podi gorje iz hiše, ki mi je bila gostoljubna.«

»Madame,« je dejal Lorenzo, in prvič v življenju se mu je tresel glas, »namen močnega prihoda ni, da bi vas spomnil obljube, ki ste mi to dali tisto noč: zaslug, da ste našli zavetje v moji ubogi hiši, gre itak bolj slučajno nego meni.«

Gizela ga je začudeno pogledala.

»Ne, madame,« je povzel, »nesrečnej, ki stoji pred vami, ne more zahtevat od vas nikake hvaležnosti. On sam vam dolguje neizmerno hvalo, zakaj vaš prihod pod njegovo streho je bil začetek njegovega prerodenja. Vidim, moje besede vas nrgenečale in morda celo vzne-

mirialo: toda kmalu me boste razumeli. Bodite prepričani že zdaj, da imate v meni služabnika, ki je rad pripravljen dati za vas življenje. Madame, prišel sem k vam z nujnim, iskrenim svarilom: ta hiša in hiša v Prozarski ulici sta ali bosta vsaj prav kmalu strogo nadzorovani. Maršalka d'Ancre... Oh, ne trepetajte! Pomirite se! Maršalka je modrasica ki izkuša pikati, a zdi se, da imam v rokah lek zoper strup njenih zob.«

»Čudne besede!« je zamrmrala Gizela, in kri je izginila iz njele lic.

»Da, vse to vam je tuje. Ne utegnem vam zdaj razlagati zakaj in kako mi je znano, da vam prirova Leonora smrt in Concini sramoto...«

Gizela ga je ustavila s ponosnim vzmahom roke.

»Umorila me lahko,« je dejala, »osramotila na se hči vojvode Angoulémskega ne da kar tako. Ker veste toliko, utegete poznati še neki drug zločin maršalka d'Ancre. Njegova gnusna strast je pripravila mojo mater ob razum, toda...«

»Madame,« je zahropel Lorenzo, »rotim vas, ne govorite o teh re-

čeh!«

Gizela se je ozrla na pritikavca, ki je stal pred njo ves sklučen in prosječ: morda se je že ta hip oglašila v njenem duhu sumnja. Stresla je glavo, kakor bi se hotela ubraniti nrečej strahotne in težke misli, ter povzela:

»Pravite da hočete opazovati ta dvorec in hišo v Prozarski ulici?«

»Da, madame,« je rekel Lorenzo, ki je v tem siloma obvladal svoje razburjenje. »Odpravite se takoj in bežite iz Pariza, ki vas ne more skriti maršalovim ogleduhom. Ne čakajte jutra, madama: izgubljeni ste, ako vas naide Concini!«

Gizela je ostala mirna, kakor da nevarnost ne bi pretila nji.

»Lahko se skrijem v Mendonu,« je dejala no kratkem prepišleku.

Lorenzo je zmalal z glavo:

»Mari menite, da na mendonski grad ne bodo pazili prav tako kakor na vaši bivališči v Parizu?«

»Ne mislim grada marveč gostilno, katere lastnica je sleno vdana mojemu roditelju in meni.«

»Gostilno pri Tatinski sraki?«

»Da. Pristaši vojvode Angoulémskega, ki jih je bilo nedavno še obilo, so se shajali tam brez skrbi.«

»Potem se res lahko zatečete tja, zakaj skrivnost zarotniških sestankov je bila vredna stotisoč liver. Poznam gospo Nikoletto in vem da ji bi denar: ako se ni polakomila bogastva, ki ga je mogla pridobiti z eno samo besedo, vam mora biti vdana od srca. Ne obotavljajte se, madame, bežite!«

Gizela je odločno zmalala z glavo.

»Poidem,« je dejala, »toda šele kadar najdem svojo mater.«

»In če vam preti gotova smrt?«

(Dalle prih.)

Mali oglasi.**Proda se:****POZORI MESARIJA POZORI!**

Lepo opremljena mesarija v večjem trgu Stajarske se da v najem. Naslov pove uprava »Jugoslavije.« 141

TRGOVINA Z MEŠANIM BLAGOM

na prometnem kraju pri cerkvi v trgu se odda. Vpraša se na upravo »Jugoslavije« pod gotovo prednost. 145

BAKRENI KOTEL

Iz stare bakrovine, z vsebino 185 l, zelo dobro ohranjen, s cevmi in velikim klobukom, na prodaj. Interesenti se naj obrnejo na naslov: »Kotel« Sv. Trojica v Slov. goricah poštnoštečje. 146

POZORI Josip Lampret, Šostanj.

Mizarska tovarna priporoča svoje mizarske in stavbinske izdelke. Že v zalogi pohištvo in stavbinski izdelki. 147

Proda se:

akumulator 8 V 1 A z zraven spadajočo 10 svečno svetilko, Ruhmkorffov aparat 10 mm, kompletan Teslatransformator, cevi za svetlobne efekte ter 2 stekleni steni. Vprašati je v Florjanski ulici 17/II. 110

PRODA SE

popolnoma nov, nerabilen pisalni stroj znamke »The Courier«, vpraša in ugleda se v upravi »Jugoslavije.« 2461

Kupi se:**PETROLEJSKE VRČE**

z ali brez zabojev kupuje po najvišjih cenah Hrovat & Komp., Ljubljana. 127

Službe:

BOLJ PRILETNA PAMETNA KUCHARICA se išče, ki bi imela veselje tudi na vrtno vrodovati in sploh gospodinstvo peljati k mali družini dveh oseb. Zastopiti bi se morala tudi pri živini. Plačilo po dogovoru. Nastop lahko takoj. Naslov se sve pri upravi »Jugoslavije.« 128

Razno:**POZORI!**

V obstoječe podjetje v prometnem industrijskem kraju se sprejme družabnik ali družabnica z primeram kapitalom. Želi se osebe z kolikor mogoče trg. naobrazbo, katere bi imela veselje za večjo gostilniško obrt ali vodstvo podružnice vinske trgovine. Naslov pove upravnistvo »Jugoslavije.« 143

DAM V NAJEM

Hotel Triglav na Jesenecah na več let, 1 modern lokal za gostilno in kavarno, 1 kuhinjo, 1 klet in dve sobe za stanovanje za 750 dinarjev mesečno. Plačati vnaprej. Poizve se istotam v hotelu. 128

REZANJE DRV Z MOTORNO ŽAGO

L. Heršič, Ahacjeva cesta 10 (Tranvaška postaja: Sv. Petra cerkev.) 126

P. t. občinstvu

se priporoča na novo ustanovljena tvrdka z meš. blagom

MIHAEL VINTAR

v NOVEM MESTU.

Zmerne cene.

Točna postrežba.

Na debelo!**Cenik**

prvorazrednega vrtnega, cvetnega in poljskega semena, kakor tudi sadja in grmičevja

v najboljši kvaliteti in čistih vrst je gotov ter prosimo slav. občinstvo, da se v slučaju potrebe s polnim zaupanjem izvoli obrniti na nas.

Zadruga za proizvodnjo semena

Zagreb, Preradovićeva ul. 20.

Telefon št. 17-74.

Tiskovine vseh vrst

za urade, županstva, društva, trgovce, obrtnike itd. izvršuje lično, hitro in ceno

„Zvezna tiskarna“

v Ljubljani, Stari trg števil. 19.

Naročila sprejema tudi upravnistvo »Jugoslavije« v Ljubljani, Marijin trg 8 in njene podružnice v Mariboru, Glavni trg; v 18 Celju, Kralja Petra cesta in v Ptuj, Prešernova ulica.

Imam večje količino

drvenega oglja

po nizki ceni na prodaj. Postaja Brezno.

Anton Vollmayer

veleposestnik

BREZNO, Štajersko.

Priporoča se slavemu občinstvu

IVAN CARMAN

Izdelovatelj usnjatih dokolenic (gamaš)

Ljubljana Zg. Siska št. 42.

Tovarna usnja in gonilnih jermenov

FRID. KNOCH, Klagenfurt

(Celovec)

prvovrstni jermeni

za vse obrate, mašete in tehnične potrebščine.

Najposposobnejša tovarna usnja!

Pred nakupom

naj si vsakdo

ogleda veliko

zalogo

jedilnega orodja, jeklenega in aluminijevega, potne košare, čevčarakega orodja, rinčie in zapon za čevlje, sukanca, gumbov, vezin in našivkov ter vse druge potrebščine za krojače, šivilje, čevljarje in sedlarje pri

Josip Petelinč-u.

Ljubljana, Sv. Petra nasip 7.

Največja izbira! Nizke cene!

Gadje gnezdo

je najboljši čvrsto slovensko leposlovno delo iz za zadnjih let. Naročite ga lahko za malenkostno svoto 14 kron pri

»ZVEZNI TISKARNI« v Ljubljani.

Oblasoveno konces. informacijski zavod

Drag. Beseljak

v Ljubljani, Cankarjevo nabrežje 5 dobavlja vse kreditne in privatne informacije v tu- in inozemstvu. V abonementu ter posamezné cene zmerne.

Kdor si želi nabaviti pristnega in

haložana

naj se blagoviti poslužiti tvrdke: Prva haloška trgovina z vinom ANTE KORENIAK in drug pri Sv. Barbri v Malozah.

Obvestilo.

Obveščava cenj. odjemalce in p. n. občinstvo, da sprejemava nova dela in popravila po najnižjih cenah. Gotovi čevlji v zalogi.

Turistovski čevlji lastnega izdelka.

Ant. in Jož. Brajer - Kapele

Ljubljana, Turjaški trg (Breg) št. 1.

Jugoslovanski kreditni zavod r. z. z. o. z.

v Ljubljani, Marijin trg števil. 8, Wolfova ulica števil. 1.

Poštni čekovni račun št. 11.323

Telefon števil. 64.

Podružnica v Murski Soboti in Dolnji Lendavi.

Brzovsni naslov:

Jugoslovanski kredit Ljubljana.

Sprejema

hranilne vloge in vloge na tekoči račun ter jih obravnava po

4 1/2 %

Čistih brez odbitka. — Izvenljubjanski vlagatelji dobe pošina pološnice.

Inkaso faktur in trgovske informacije.

Izdaja čeke, nakaznice in akreditive na vsa tu- in inozemska mesta. — Daje posojila na vknjižbo, porošstvo, vrednostne papirje in na blago ležeče v javnih skladiščih.

Trgovski krediti pod najugodnejšimi pogoji.

Zavod je neposredno pod državnim nadzorstvom.

POZOR LOVCII**VABILO**

na

lovski plesni venček

ki se vrši

v soboto 29. januarja t. l. v vseh prostorih gostilne

JAKOB NOVAK-a v Sv. Lovrencu na Pohorju.**Začetek ob 7. uri zvečer. — Vstopnina K 25.—.**

Svira domača dobro izurjena godba. — Pri vsakem vlaku vozovi brezplačno na razpolago. — Čisti dobiček je namenjen požarni brambi in občinskim revežem.

POZOR LOVCII

Tiska »Učiteljska tiskarna« v Ljubljani.